

О. ХЕНРИ

ТРЪБНИЯТ ЗОВ

Превод от английски: Тодор Вълчев, 1977

chitanka.info

Половината от тази история може да се прочете в архивите на Полицейското управление; другата половина се намира в счетоводството на един вестник.

Един ден, две седмици след като милионерът Норкрос бе намерен убит в апартамента си от крадец, убиецът, който си вървеше най-спокойно по Бродуей, налетя право на детектива Барни Уудз.

— Това ти ли си, Джони Кернън? — възкликна Уудз, който от пет години минаваше за късоглед.

— Цял-целеничък — отзова се сърдечно Кернън. — Но кого виждам? Барий Уудз от Сейнт Джо! Нужни са доказателства! Какво правиш на Изток? Нима фалшивите зелени езици са стигнали чак дотук?

— Аз съм в Ню Йорк от няколко години — каза Уудз. — Работя като детектив в градската полиция.

— Браво, браво! — потупа го по рамото Кернън с радостна усмивка.

— Да идем в „Мълър“ — предложи Уудз — и да хванем някоя спокойна маса. Ще ми се да си поговорим.

Часът беше четири без няколко минути. Още нямаше прилив на посетители и те си намериха едно тихо кътче в заведението. Кернън, елегантно облечен, понаперен и самоуверен, се настани срещу дребничкия детектив с жълтеникави мустачки, присвити очи и готов шевиотен костюм.

— С какво се занимаваш сега? — попита Уудз. — Отдавна не съм те виждал, нали напусна Сейнт Джо една година преди мен.

— Продавам акции от една медна мина — отвърна Кернън. — Може би ще отворя кантора тук. Значи, така, старият Барни е вече нюйоркски детектив. Все на такава работа те избива. След като напуснах Сейнт Джо, ти постъпи на работа в тамошната полиция, ако се не лъжа.

— Да, работих шест месеца — каза Уудз. — А сега имам още един въпрос, Джони. След онази твоя афера в Саратога следя много отблизо всяка твоя стъпка, но доскоро не бях констатирал случай, в който да си използвал револвера си. Защо уби Норкрос?

Кернън се загледа много съсредоточено в резенчето лимон в коктейла си; после вдигна поглед към детектива и на лицето му блесна изведнъж крива усмивка.

— Как позна, Барни? — попита той възхитен. — Бях готов да се закълна, че никога не съм свършвал по-чиста работа. Да не би да съм оставил някакъв знак някъде?

Уудз сложи на масата малко златно моливче, предназначено за украшение на верижка за часовник.

— Това е моливчето, което ти подарих на последната Коледа в Сейнт Джо. Аз все още пазя твоя подарък — паничката за бърснене. Намерих го под края на килима в стаята на Норкрос. Предупреждавам те да мериш думите си. Ще трябва да повдигна обвинение срещу теб, Джони. Някога бяхме добри приятели, но дългът си е дълг. За убийството на Норкрсс ще отидеш на електрическия стол.

Кернън се засмя.

— Винаги съм бил късметлия — каза той. — Кой би могъл да си помисли, че старият Барни е по следите ми?

Той пхна ръка под сакото си. Уудз мигом извади револвера.

— Махни тази играчка — каза Кернън, бърчейки нос. — Само проверявам нещо. Аха! Нужни са девет шивача, за да натъкмят един човек, но един е достатъчен, за да го ликвидира. Джобът на жилетката ми има дупка. Аз откачих моливчето от верижката и го пхнах тук за всеки случай. Прибери си оръжието, Барни, и ще ти кажа защо се наложи да убия Норкрвс.

Този стар глупак ме подгони в коридора и взе да пука след мен с едно немирно пищовче, тъй че трябваше да го спра. А госпожата — да я изядеш. Просто си лежеше в леглото и докато прибирах брилянтената й огърлица за дванайсет хиляди долара, не каза гък, но за едно златно пръстенче с гранат, което едва ли струва повече от три долара, взе да се моли като последен просяк. Явно, че се е омъжила за стария Норкрос само заради парите му. Такива са те — още от Човекът, който изгуби всичко, стискат се за дреболиите. Прибрах шест пръстена, две брошки и един дамски часовник с верижка. Едно на друго петнайсет хиляди долара.

— Предупредих те да не говориш много — каза Уудз.

— Няма нищо страшно — каза Кернън. — Стоката е скътана в куфара ми в хотела. А сега да ти кажа защо говоря. Защото работата ми е сигурна. Говоря пред човек, когото познавам добре. Ти имаш да ми даваш, хиляда долара, Барни, и дори да искаш да ме арестуващ, ръката ти ще откаже да посегне на мен.

— Не съм забравил, че съм ти длъжник — каза Уудз. — Ти ми наброи двайсет петдесетарки, без да кажеш дума. Ще ти ги върна при първа възможност. Тези хиляда долара ме спасиха и... какво да ти кажа, когато се върнах у дома, изхвърляха покъщнината ми на улицата.

— И така — продължи Кернън, — понеже ти си не друг, а Барни Уудз, човек, който играе мъжки играта и е просто роден за приятел, няма да вдигнеш ръка, за да арестуваш някого, на когото си задължен. Да, да, занаятът ми ме е принудил да изучавам не само секретните брави и разните системи за затваряне на прозорци, но и хората. Сега си стой спокойно, а пък аз ще позвъня на келнера. От години вече ме преследва една жажда, която започва да ме тревожи. Ако изобщо някога бъда пипнат, хрътката, на която се падне това щастие, ще трябва да раздели почестите със стария цар Алкохол. Но през работно време никога не пия. Виж, след работа мога да се чука с чиста съвест със стария си приятел Барни. Ти на какво беше?

Келнерът донесе две шишенца вино и сифон и ги остави отново сами.

— Ти си господар на положението — каза Уудз, търкаляйки напред-назад моливчето със замислен показалец. — Ще трябва да те изпусна. Не мога да сложа ръка върху теб. Ако ти бях върнал тези пари... но не съм и това изчерпва въпроса. Това е лошо начало за мен, Джони, но няма как да го избягна. Ти ми помогна веднъж и сега трябва да ти се отплатя.

— Знаех си аз — просия Кернън и вдигна чаша със самодоволна усмивка. — Умея да преценявам хората. Пия за Барни, защото... „добър приятел ми е той“.

— Но ако сметките помежду ни бяха чисти — продължи Уудз спокойно, сякаш мислеше на глас, — не бих те изпуснал дори да ми дадяха всичките пари на всички нюйоркски банки.

— Зная — каза Кернън. — И точно затова бях убеден, че няма защо да се боя от теб.

— Повечето хора — продължи детективът — гледат накриво на моята работа. Не я броят нито за изящно изкуство, нито за професия. Но аз, колкото и глупаво да изглежда, винаги съм се гордял с нея. Обаче защо се провалям? Защото първо съм човек, а после детектив. Сега ще трябва да те пусна, а после — да подам оставка от полицията.

Струва ми се, от мен може да излезе добър каруцар. И тогава, Джони, ще има още дълго да чакаш твоите хиляда долара.

— О, това е дреболия — каза Кернън с вид на лорд. — Аз съм готов да ти простя тези пари, но знай, че няма да приемеш. Добре, че ми ги поиска тогава — това е щастлив ден за мен. Но да оставим тази тема. Със сутрешния влак заминавам за Западните щати. Зная едно място, където ще мога да продам скъпоценностите на Норкрос. Пийни си, Барни, и забрави главоболията. Ще прекараме една приятна вечер, а полицията нека си блъска главата над този случай. Днес ме е обзела сахарска жажда. Но няма опасност, щом съм в ръцете на Барни — стария приятел, а не представителя на закона, — дори през ум не ми минава за фантета.

Оттук нататък, докато показалецът на Кернън не оставяше на мира звънеца и келнера, започна да се проявява неговата слабост — една страхотна суетност и нагло самочувствие. Той заизрежда своите успешни обири, хитри кроежи и позорни деяния, а Уудз, колкото и добре да познаваше злосторниците, усети у него да се надига студено отвращение към този крайно покварен човек, който някога му бе направил неоценима услуга.

— Аз не влизам в сметката, разбира се — каза накрая Уудз, — но те съветвам да се пазиш известно време. Не е изключено вестниците да се заемат с аферата Норкрос. Това лято в града има епидемия от грабежи и убийства.

Тези думи хвърлиха Кернън в мрачен и зъл гняв.

— Майната им на вестниците! — изръмжа той. — Какво можеш да очакваш от тях освен хвалби, фукни и лъжи с огромни букви? Но да речем, че се заемат със случая — до какво ще доведе това? Най-лесното е да измамиш полицията; а какво правят вестниците? Изпращат на местопроизшествието сюриса празноглави репортери, които нахълтват в най-близкото заведение и докато си пият бирата, снимат голямата дъщеря на бармана във вечерна рокля, за да я поместят после като годеница на младия човек от десетия етаж, на когото се сторило, че чул шум долу в нощта на убийството. Това е, кажи-речи, най-голямото им постижение в залавянето на господин апаша.

— Не знам, не съм сигурен — каза замислено Уудз. — Някои вестници вършат добра работа в тази насока. Да вземем например

„Морнинг Марс“. В два-три случая той попадна на вярна следа и откри престъпника, след като полицията вече беше вдигнала ръце.

— Сега ще ти покажа — каза Кернън, като стана и се изпъчи, — сега ще ти покажа какво мисля за вестниците изобщо и за твоя „Морнинг Марс“ по-специално.

На три крачки от масата им имаше телефонна кабина. Кернън влезе в нея и хвана телефона, като остави вратата отворена. Той намери някакъв номер в указателя, вдигна слушалката и поиска номера от централата. Уудз си седеше кротко, наблюдаваше това презрително усмихнато, студено, напрегнато лице, наведено над слушалката, и слушаше думите, които излизаха от тези тънки, жестоки устни, изкривени в саркастична усмивка.

— „Морнинг Марс“ ли е?... Искam да говоря с главния редактор... Нищо, кажете му, че един човек иска да му съобщи нещо за убийството на Норкрос... Главният редактор ли е?... Чудесно. Аз съм убиецът на Норкрос... Чакайте! Не затваряйте телефона! Не мислете, че това е обикновеният чудак, който обича да си прави шеги по телефона... О, не, няма ни най-малка опасност. Тъкмо говорим за това убийство с един мой приятел детектив. Убих стареца точно преди две седмици, в два и трийсет през нощта... Какво, да пием по едно ли? Я оставете тия работи на хумориста на вестника. Не можете ли да разберете кога някой ви пързала и кога ви предлага най-голямата новина, която вашият парцал е получавал?... Да, така е, новината е непълна, но нима очаквате да ви кажа името и адреса си?... Защо ли? Защото разбрах, че се специализирате в разрешаването на загадъчни престъпления, пред които полицията е безпомощна... Не, това не е всичко. Искam да ви кажа още, че вашето мръсно, лъжливо вестниче може да помогне за откриването на един интелигентен убиец толкова, колкото и сляп пудел... Какво?... О, не, не е редакцията на вашия конкурент; говоря ви самата истина. Аз извърших убийството на Норкрос и скъпоценностите се намират в куфара ми в... „името на хотела все още не е известно“ — тази фраза ви е позната, нали? Така си и мислех, защото доста често я употребявате. Вие май сте смутен от това, че тайнственият престъпник се обажда във вашия знаменит, голям и всемогъщ орган, защитника на правдата, справедливостта и добрия ред, и ви казва направо какъв безпомощен, спукан балон сте... Не на мене тия; не сте чак такъв глупак, та да мислите, че съм

обикновен лъжец. Познавам по гласа ви... Слушайте, сега ще ви дам доказателство, че аз съм убиецът. Не се съмнявам, че вашият щаб от способни, млади тъпанари има вече изработена теория за това убийство. Половината от второто копче на нощницата на госпожа Норкрос е отчупено. Забелязах това, когато свалях от пръста ѝ гранатовия пръстен, който помислих за рубинен... Оставете! Това няма да мине.

Кернън се обърна към Уудз със сатанинска усмивка.

— Подгрях го. Сега вече ми повярва. Не беше закрил добре слушалката с ръката си, когато каза на някого да вземе централата от друг телефон и да разбере от кой номер се обаждаме. Ще му бутнем още един шиш и след това ще се измъкнем.

— Ало!... Да, все още съм на телефона. Нима мислите, че ще взема да бягам от вашето продажно, кално вестниче?... Какво, ще ме откриете за четиридесет и осем часа? Я стига смешки! Хайде, оставете сериозните хора на мира, а вие си гледайте вашата работа — откривайте разводи и трамвайни катастрофи и пишете за мръсотиите и скандалите, от които си вадите хляба. Довиждане, моето момче. Съжалявам, че нямам време да ви дойда на гости. Във вашия *sanctum asinorum* бих се чувствувал на сигурно място. Тра-ла-ла!

— Бесен е като котка, изпуснала мишката — каза Кернън, като окачи слушалката и излезе от кабината. — А сега, Барни, момчето ми, ще отидем на някое представление и ще се забавляваме, докато стане прилично време за сън. На мен ми трябва да поспя само четири часа и после потеглям на Запад.

Двамата хапнаха в един ресторант на Бродуей. Кернън беше доволен от себе си. Той пръскаше пари като принц от приказките. След това посветиха вниманието си на една необикновена и пищна музикална комедия. А подир нея последва втора вечеря — скара и шампанско, — при която Кернън достигна върха на самодоволството.

Сутринта — три и половина — ги свари в едно нощно заведение. Кернън продължаваше да се хвали глупаво и безсмислено, а Уудз си мислеше омърлушен за края на своята детективска кариера.

Но както се беше замислил, в погледа му проблесна искрица надежда.

„Дали е възможно? — каза си той. — Дали е въз-мож-но?“

И изведнъж навън относителната тишина на ранното утро бе накъсана от далечни, неуверени викове — сякаш звукови искри — едни по-високи, други по-слаби, които ту се извишаваха, ту глъхнеха сред шума на млекарските фургони и редките трамваи. Най-близките звучаха остро — добре познати викове, които говореха много на будните сред спящите милиони на големия град. Викове негръмогласни, но красноречиви, които носеха бремето на горестта и смеха, на доволството и напрежението на цял един свят. За някои, които се криеха под ефимерното покривало на нощта, те носеха вест за яркия, страшен за тях ден; за други, които сияха доволен сън, възвестяваха зора, по-тъмна от мрачната нощ. За мнозина от богатите носеха метла от върше, за да помете онова, което е било тяхно, преди да угаснат звездите; за бедните носеха... още един ден.

Из целия град се надигаха тези викове, живи и звучни, и разгласяваха случайностите, предизвикани от повредата на някое зъбчато колелце в машината на времето, и разпределяха между спящите, оставени на произвола на съдбата, отмъщенията, печалбите, скърбите, наградите и фаталностите, които им носеше новото число в календара. Пронизителни, но някак жаловити бяха тези викове, сякаш на младите гласчета им беше мъчно, че от тях нищо не зависи и трябва да разтръбят толкова много зло и толкова малко добро. Така из улиците на безпомощния град отекваха последните заповеди на боговете, виковете на вестникарчетата, тръбният зов на пресата.

Уудз подхвърли десет цента на келнера и каза:

— Вземете ми един „Морнинг Марс“.

Когато му донесоха вестника, той хвърли поглед на първата страница, после откъсна едно листче от бележника си и започна да пише на него със златното моливче.

— Какво ново има? — прозина се Кернън.

Уудз му подхвърли листчето, на което бе написал:

Вестник „Морнинг Марс“

Моля, преведете на Джон Кернън наградата от хиляда долара, която се полага на мен за арестуването му и доказването на неговата вина.

Бърнард Уудз

— Когато започна да ги подиграваш така нахално, аз си помислих, че ще постъпят по този начин — каза Уудз. — А сега, Джони, тръгвай с мен към полицията.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.